

Αποχετευτικά Συστήματα Κοινοτήτων

Λευκωσία- Λάρνακα -Αμμόχωστος

Παντελής Ηλιάδης

Ανώτερος Υδραυλικός Μηχανικός

Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων

Περιεχόμενα

- **Γενικά**
- **Αναγκαιότητα Αποχετευτικών Συστημάτων**
- **Οφέλη που προκύπτουν από την κατασκευή αποχετευτικών συστημάτων**
- **Προγραμματισμός**
- **Σημερινή Κατάσταση**
- **Προβλήματα Υλοποίησης και Διαχείρισης Αποχετευτικών Συστημάτων**
- **Τρόποι Αντιμετώπισης Προβλημάτων**
- **Συμπεράσματα**

Γενικά

- ❑ Ο όρος διαχείριση των αποχετευτικών συστημάτων περιλαμβάνει τη συλλογή και επεξεργασία των λυμάτων και τη διάθεση του ανακυκλωμένου νερού (άρδευση, εμπλουτισμό υδροφορέων, απόρριψη στη θάλασσα) και της παραγόμενης λάσπης.
- ❑ Το θέμα των αποχετευτικών συστημάτων είναι μεν πολύ εξειδικευμένο σε τεχνογνωσία, όμως ενδιαφέρει τον κύριο πολίτη γενικά, γιατί άπτεται της δημόσιας υγείας.

Αναγκαιότητα Αποχετευτικών Συστημάτων

Η κατασκευή αποχετευτικών συστημάτων επιβάλλεται για τους ακόλουθους λόγους:

1. Συχνή υπερχείλιση των απορροφητικών λάκκων λόγω χαμηλής απορροφητικότητας του εδάφους.
2. Συχνές εκκενώσεις των απορροφητικών λάκκων αποτελούν ένα μεγάλο οικονομικό φόρτο για τα νοικοκυριά και δημιουργούν οχληρία από δυσοσμίες.
3. Κίνδυνος μετάδοσης ασθενειών, όπως δερματικές και άλλες μολύνσεις από παθογόνους οργανισμούς.

Αναγκαιότητα Αποχετευτικών Συστημάτων

4. Οι ανεξέλεγκτες απορρίψεις ανεπεξέργαστων λυμάτων αποτελούν κίνδυνο ρύπανσης των επιφανειακών, υπογείων και θαλάσσιων νερών.
5. Η συμμόρφωση με την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων (κοινότητες > ι.π. 2000).
6. Εφαρμογή των Περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμων 1971-2007 (N 148 Ι /2007).

Οφέλη που προκύπτουν από την κατασκευή αποχετευτικών συστημάτων

1. Προστασία της δημόσιας υγείας.
2. Προστασία των υδάτινων πόρων και του περιβάλλοντος γενικά.
3. Αναβάθμιση του βιοτικού επιπέδου.
4. Χρήση του επεξεργασμένου νερού για αρδευτικούς σκοπούς.
5. Χρήση της παραγόμενης λυματολάσπης σαν εδαφοβελτιωτικό.

Προγραμματισμός

Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (ΤΑΥ) είναι το αρμόδιο Τμήμα για την υλοποίηση των αποχετευτικών συστημάτων στις αγροτικές κοινότητες

□ Κοινότητες με Ι.Π. > 2.000 Ι.Π.

- Πρόγραμμα Εφαρμογής της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ
- Κατάρτιση καταλόγου με 36 αγροτικές κοινότητες και δήμους
- Υποχρέωση : υλοποίηση μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2012

□ Κοινότητες με Ι.Π. < 2.000 Ι.Π.

- Αντιμετώπιση αποχετευτικών προβλημάτων μακροπρόθεσμα και ιεράρχηση των έργων

Σημερινή Κατάσταση

□ Κοινότητες με Ι.Π. > 2.000 Ι.Π.

- 6 από τις 36 έχουν συμμορφωθεί (Αγρός, Κυπερούντα, Πλάτρες, Πελέντρι, Δάλι και Πέρα Χωρίο Νήσου). Ποσοστό συμμόρφωσης σε Ι.Π. είναι **11%**.
- Υπόλοιπες 30 κοινότητες έχουν ολοκληρωθεί οι μελέτες (σχεδιασμός, ΜΕΕΠ, οικονομικές μελέτες)
- Προώθηση κατασκευής (επίλυση διοικητικών, οικονομικών, οργανωτικών, νομοθετικών θεμάτων και κοινωνικής αποδοχής)

□ Κοινότητες με Ι.Π. < 2.000 Ι.Π.

- Εκπόνηση αναγνωριστικών μελετών σε 92 κοινότητες παγκύπρια
- Ιεράρχηση των προβλημάτων και προώθηση κατασκευής των έργων

Προβλήματα Υλοποίησης και Διαχείρισης Αποχετευτικών Συστημάτων

1. Έντονες κοινωνικές αντιδράσεις όσον αφορά :
 - ❖ Χωροθέτηση σταθμών και αντλιοστασίων
 - ❖ Χρήση του ανακυκλωμένου νερού και της επεξεργασμένης λάσπης
 - ❖ Συμπλεγματοποίηση κοινοτήτων
 - ❖ Δημιουργία ενιαίων Συμβουλίων Αποχετεύσεων
 - ❖ Ένταξη των περιαστικών κοινοτήτων στα αντίστοιχα Αστικά Συμβούλια Αποχετεύσεων

Προβλήματα Υλοποίησης και Διαχείρισης Αποχετευτικών Συστημάτων (συνέχεια)

2. Μεγάλη καθυστέρηση στην "ωρίμανση" των έργων, λόγω των έντονων κοινωνικών αντιδράσεων και των χρονοβόρων διαδικασιών για τις απαιτούμενες εγκρίσεις από τα διάφορα κυβερνητικά Τμήματα και Υπηρεσίες (σύσταση Συμβουλίων Αποχετεύσεων, έκδοση κανονισμών, εγκρίσεις σύναψης δανείων, κλπ.)

Προβλήματα Υλοποίησης και Διαχείρισης Αποχετευτικών Συστημάτων (συνέχεια)

3. Ψηλά κατασκευαστικά και λειτουργικά κόστα στις περιπτώσεις :

- ❖ Αραιοκατοικημένων κοινοτήτων (χαμηλή πυκνότητα πληθυσμού)
- ❖ Απομονωμένων κοινοτήτων = Μη εφικτή συμπλεγματοποίηση (οικονομία κλίμακας)
- ❖ Ψηλών προδιαγραφών του ανακυκλωμένου νερού που καθιστούν αναγκαίες προχωρημένες τεχνολογίες επεξεργασίας λυμάτων (μεμβράνες)

Προβλήματα Υλοποίησης και Διαχείρισης Αποχετευτικών Συστημάτων (συνέχεια)

4. Καθυστερήσεις στην αναθεώρηση των εκτιμημένων αξιών γης από το Κτηματολόγιο λόγω μεγάλου φόρτου εργασίας.
5. Έλλειψη υποδομής (τεχνικής και οργανωτικής) των αγροτικών Συμβουλίων Αποχετεύσεων που δημιουργεί προβλήματα στην παρακολούθηση της λειτουργίας και συντήρησης του έργου, καθώς και στην επιβολή και είσπραξη αποχετευτικών τελών.
6. Ανάγκη εξεύρεσης μεγάλων εκτάσεων γης.

Τρόποι Αντιμετώπισης Προβλημάτων

1. Εμπλοκή όλων των ενδιαφερόμενων φορέων στο αρχικό στάδιο του έργου για υιοθέτηση του τεχνικού σεναρίου, συμπεριλαμβανομένης και τυχόν συμπλεγματοποίησης.
2. Εμπλοκή όλων των ενδιαφερόμενων φορέων σε όλα τα μετέπειτα στάδια του έργου για αποδοχή της χρήσης του ανακυκλωμένου νερού, των αποχετευτικών τελών, κ.α.
3. Προώθηση μεμονωμένων αποχετευτικών συστημάτων, στις περιπτώσεις όπου το κόστος των κεντρικών συστημάτων είναι υπερβολικό ή μόνο μέρος μίας κοινότητας παρουσιάζει πρόβλημα.

Τρόποι Αντιμετώπισης Προβλημάτων (συνέχεια)

4. Προώθηση φυσικών μεθόδων επεξεργασίας λυμάτων, όπου είναι δυνατό, για μείωση των κατασκευαστικών και λειτουργικών κόστων (αμμοχαλικοδιυλιστήρια, μακρόφυτα)
5. Προώθηση προκατασκευασμένων σταθμών σε ορεινές και δύσβατες περιοχές (γρήγορη εγκατάσταση, μικρή έκταση γης)
6. Ετοιμασία μελέτης για την οργανωτική δομή των αποχετευτικών συστημάτων παγκύπρια (απαίτηση της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων).

Τρόποι Αντιμετώπισης Προβλημάτων (συνέχεια)

7. Προώθηση από την Κυβέρνηση της δημιουργίας ενιαίων Συμβουλίων Αποχετεύσεων για διασφάλιση καλύτερης και οικονομικότερης διαχείρισης των έργων (Σύμπλεγμα Αστρομερίτη, Ορμήδειας, Επισκοπής).
8. Προώθηση ένταξης των περιαστικών κοινοτήτων στα αντίστοιχα Αστικά Συμβούλια Αποχετεύσεων (Κίτι-Μενεού-Δρομολαξιά-Περβόλια στο Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λάρνακας).

Συμπεράσματα

Η κοινωνική αποδοχή αποτελεί το μεγαλύτερο πρόβλημα στη διαχείριση των αποχετευτικών συστημάτων και ως εκ τούτου απαιτείται στενή συνεργασία και διαβούλευση με τις κοινότητες και συνεχής ενημέρωσή τους.

ΤΕΛΟΣ

Ευχαριστώ για την προσοχή σας

Για περισσότερες πληροφορίες:

Παντελής Ηλιάδης

Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων

Τηλ.: 22404562

E-mail : peliades@wdd.moa.gov.cy